

QUÁN TRIỆT QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG TẠI ĐẠI HỘI ĐẢNG LẦN THỨ XIII VỀ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG Y TẾ

TS. Mai Thị Hạnh Lê

Trường Cao đẳng Y tế Thanh Hóa

Tác giả liên hệ: Lemth164@gmail.com

Ngày nhận: 31/5/2022

Ngày nhận bản sửa: 14/6/2022

Ngày duyệt đăng: 24/6/2022

Tóm tắt

Trong nhiều năm qua, ngành Y tế của Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu, đóng góp tích cực vào sự phát triển bền vững của đất nước. Năm 2020, y tế Việt Nam được đánh giá cao trong việc góp phần thực hiện thắng lợi “mục tiêu kép” vừa chống dịch vừa phát triển kinh tế - xã hội. Sự hy sinh thầm lặng của nhiều cán bộ ngành Y được Đảng, Nhà nước và nhân dân ghi nhận, tri ân. Tuy vậy, thực tiễn ngày càng biến đổi và đặt ra yêu cầu ngày càng cao đối với nhiều lĩnh vực, trong đó, có y tế. Để y tế góp phần tăng chỉ số hạnh phúc của con người Việt Nam, Đại hội lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam đã làm rõ hơn các nhiệm vụ cấp bách và lâu dài đối với ngành Y tế. Quán triệt điều này, nhiều địa phương, đơn vị y tế đã xây dựng giải pháp cụ thể để nâng cao chất lượng y tế tại địa phương mình.

Từ khóa: Đại hội Đảng lần thứ XIII, khát vọng, phát triển, y tế, Việt Nam.

A thorough grasp of health-care quality improvement under the light of the Party's opinion at the 13th National Party Congress

Abstract

In the past years, the achievements made by Vietnam's health sector have positively contributed to national sustainable development. In 2020, Vietnam's health sector got its efforts honored for enormous contributions to the effective “dual-goal” implementation of pandemic repelling in parallel with socio-economic development. Silent sacrifices of medical staff have been recognized and deeply treasured by the Party, State and the People. Nonetheless, the increasingly contextual changes require even more challenging tasks to be fulfilled by sector, including health sector. In pursuit of better happiness index for Vietnamese people, in the 13th National Party Congress, urgent tasks and long-term missions of the health sector have been clarified. To thoroughly implement the guidelines, specific solutions on health-quality improvements have been developed by a number of provinces and health-care units.

Keywords: XIII Congress, aspiration, development, health, Vietnam.

1. Đặt vấn đề

Chủ nghĩa Mác - Lênin đã chỉ rõ tính biện chứng của kiến trúc thượng tầng và cơ sở hạ tầng. Trong đó, những điều kiện và quan hệ kinh tế quyết định đối với các điều kiện và quan hệ chính trị, tinh thần của xã hội, song, chúng cũng chịu sự tác động trở lại của các điều kiện và quan hệ chính trị, tinh thần của xã hội.

Việt Nam lựa chọn con đường xây

dựng xã hội chủ nghĩa trên cơ sở kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Chủ nghĩa duy vật lịch sử khẳng định rằng, chủ thể của lịch sử là con người, con người vừa là động lực và mục tiêu của cách mạng. Vì vậy, xây dựng xã hội phải gắn với việc đảm bảo những gì tốt nhất cho nhân dân. Xác định tầm quan trọng của sức khỏe nhân dân đối với sự nghiệp xây dựng xã hội mới, Hồ Chí Minh nêu trong

bài “*Sức khỏe và thể dục*” trên tờ báo Cứu quốc ngày 27/03/1946, Người chỉ dẫn rằng: “Giữ gìn dân chủ, xây dựng nước nhà, gây đời sống mới, việc gì cũng cần có sức khỏe mới thành công. Mỗi một người dân yếu ớt tức là cả nước yếu ớt, mỗi một người dân mạnh khỏe tức là cả nước mạnh khỏe... Dân cường thì quốc thịnh”. Quan điểm này cho thấy y tế Việt Nam đóng góp vào việc tạo nên tiềm lực về chất lượng dân số, thể lực của con người Việt Nam, y tế Việt Nam đóng góp mạnh mẽ và trực tiếp vào nguồn lực lao động người Việt Nam, góp phần phát triển kinh tế, đảm bảo an ninh quốc gia. Y tế là nhân tố thuộc kiến trúc thượng tầng, sự phát triển của y - sinh học tuy chịu quyết định của điều kiện kinh tế, song nó có thể tác động trở lại các điều kiện kinh tế của xã hội. Đề tạo nên sự phát triển bền vững, các quốc gia luôn phải thấy được vai trò nhất định của điều kiện y tế, đồng thời, tạo những điều kiện tích cực hơn. Hồ Chí Minh luôn nhắc nhở về việc cần phải xây dựng một nền y học Việt Nam mang tính dân tộc, khoa học và đại chúng.

Ngày nay, nhận thức của nhân loại về sức mạnh của ngành Y càng thống nhất với sức mạnh chung của mỗi quốc gia, y tế vững mạnh bảo toàn tính mạng con người, đảm bảo an ninh y tế là một trong những cơ sở bảo đảm tiềm lực quốc phòng an ninh trong thời đại mới. Tại Việt Nam, năng lực y tế đáp ứng cho nguồn nhân lực lao động có sức khỏe tốt, bồi đắp vào việc hoàn thành lộ trình tăng tuổi lao động vào năm 2028 đối với lao động nam và năm 2035 đối với lao động nữ. Y tế Việt Nam còn cần phải đáp ứng nhu cầu phát triển toàn diện con người Việt Nam.

Trong nhiều năm qua, Đảng luôn quan tâm đến vai trò, chất lượng của y tế. Đảng coi sức khỏe là vốn quý của mỗi con người và của toàn xã hội, đầu tư cho việc chăm sóc sức khỏe cộng đồng là đầu tư cho phát triển kinh tế - xã hội, chăm sóc sức khỏe nhân dân là một trong những nhiệm vụ quan trọng và ưu tiên hàng đầu của Đảng và Nhà nước.

Kế thừa có sáng tạo các luận điểm

ấy, Đảng Cộng sản Việt Nam đã đánh giá cao việc cần thiết phải xây dựng nền y tế Việt Nam trong thời kỳ mới. Đại hội lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam (diễn ra từ ngày 25/01/2021 đến ngày 02/02/2021 tại Hà Nội) là sự kiện trọng đại với nhận thức mới về phát triển đất nước. Văn kiện Đại hội XIII đã làm rõ nhiều vấn đề trong tình hình mới, đặc biệt là vấn đề y tế. Các địa phương đã nhanh chóng quán triệt Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam và vận dụng cơ chế đặc thù của Trung ương vào việc xây dựng, phát triển y tế tại địa phương.

Nghiên cứu về vấn đề nâng cao chất lượng y tế đã được nhiều tài liệu trình bày. Tác giả bài viết tiếp thu luận điểm về vai trò của y tế, đồng thời, tác giả tập trung làm rõ quan điểm của Đảng tại Đại hội lần thứ XIII về vấn đề nâng cao chất lượng y tế, chỉ ra việc thực hiện một số giải pháp phát triển y tế tại các địa phương và các bất cập cần điều chỉnh trong những năm tiếp theo của nhiệm kỳ 2020-2025.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quan điểm của Đại hội XIII về nâng cao chất lượng y tế

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam diễn ra trong bối cảnh tình hình trong nước và quốc tế đứng trước đại dịch Covid-19. Nhân loại đứng trước thử thách lớn như cấu trúc bệnh tật, đòi hỏi về nhu cầu chăm sóc sức khỏe. Đại hội đã ghi nhận và phân tích các thành tựu của y tế Việt Nam qua hơn 30 năm đổi mới. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam nhấn mạnh việc tăng cường niềm tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa, khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh hạnh phúc, nâng cao chất lượng cuộc sống và chỉ số hạnh phúc của con người Việt Nam. Tại Đại hội XIII, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cho rằng, đem lại hạnh phúc cho nhân dân mới là thành công thực tế. Các chỉ tiêu đối với y tế là một trong những động lực, mục tiêu và thước đo thành công của sự nghiệp phát triển bền vững đất nước. Đại hội XIII đề ra chỉ tiêu về y tế

đến năm 2025: có 10 bác sỹ và 30 giường bệnh/1 vạn dân; tỷ lệ nghèo đa chiều duy trì tới mức giảm 1-1,5% hằng năm; tỷ lệ tham gia bảo hiểm y tế đạt 95% dân số; tuổi thọ trung bình đạt 74,5 tuổi” [1, tr.327]. Đại hội XIII nhấn mạnh việc phải chú trọng nâng cao chất lượng dịch vụ y tế.

Năm 2020, Việt Nam được thế giới gọi là điểm sáng trong thực hiện “mục tiêu kép” vừa phòng chống dịch vừa phát triển kinh tế - xã hội. Song nhận thấy diễn biến của dịch Covid-19 ngày càng phức tạp, rất nhiều biến chủng mới, thế giới chịu nhiều khó khăn, thách thức trong việc phòng chống dịch, lãnh đạo Đảng và Nhà nước ta đã chủ động xây dựng kịch bản mới ứng phó dịch bệnh. Tại Đại hội XIII, Đảng ta đã xác định nhiệm vụ trọng tâm về y tế là: “Tập trung kiểm soát đại dịch Covid-19, tiêm chủng đại trà vaccine Covid-19 cho cộng đồng” [1, tr.325]. Đồng thời, tại Đại hội XIII, Đảng ta cũng chỉ rõ nhiệm vụ y tế lâu dài, về việc đổi mới cơ chế tài chính y tế, hệ thống quản lý và cung cấp dịch vụ y tế. Phát triển nguồn nhân lực, khoa học và công nghệ y tế. Nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh, khắc phục tình trạng quá tải bệnh viện, phát triển hình thức khám, chữa bệnh trực tuyến. Nâng cao năng lực, chủ động phòng, chống dịch bệnh gắn với đổi mới toàn diện hệ thống y tế, nhất là, y tế dự phòng. Thực hiện đúng hướng, hiệu quả xã hội hoá trong lĩnh vực y tế, bảo đảm bình đẳng giữa y tế nhà nước và y tế ngoài nhà nước, xây dựng, phát triển mô hình bác sỹ gia đình, phát triển mạnh ngành công nghiệp dược và thiết bị y tế. Đảng ta kế thừa tại tư duy nhiệm kỳ trước, đồng thời, bổ sung nhấn mạnh các vấn đề liên quan như: Đảng coi khoa học là nhiệm vụ then chốt, vận dụng chuyển đổi số vào quản lý y tế, xây dựng những phần mềm tiên bộ, quản lý mã số, mã vạch sản phẩm y dược, truy vết nguồn gốc, xuất xứ sản phẩm, quản lý dữ liệu bảo hiểm y tế, quá trình khám điều trị bệnh, tận dụng trí tuệ nhân tạo vào hoạt động chăm sóc sức khỏe.

Những vấn đề trên đây là đường lối chỉ đạo việc phát triển y tế tại các địa

phương trên cả nước nhằm góp phần vào việc thực hiện mục tiêu phát triển bền vững đất nước trong thời kỳ mới. Quan triệt quan điểm của Đại hội XIII về nâng cao chất lượng y tế, các địa phương trong cả nước tiếp tục nghiên cứu, làm rõ tính đúng đắn trong quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về nâng cao chất lượng y tế, sự đồng bộ trong giải quyết vấn đề cấp bách và lâu dài. Đồng thời, dựa trên quan điểm chỉ đạo của Trung ương Đảng, các địa phương nhanh chóng xây dựng phương án, nhiệm vụ cụ thể góp phần thực tiễn hóa mục tiêu mà Đảng đã đề ra.

2.2. Thực trạng về nâng cao chất lượng y tế trong giai đoạn hiện nay

Qua 35 năm đổi mới, sự lãnh đạo toàn diện của Đảng, sự quản lý của Nhà nước và sức mạnh tổng hợp của nhân dân tạo ra nhiều biến chuyển mới, trong đó, nền y tế nước ta có nhiều thành tựu. Trong nhiệm kỳ 2015-2020, công tác y tế và chăm sóc sức khỏe nhân dân ngày càng được tăng cường, chất lượng dân số từng bước được cải thiện, chất lượng dịch vụ khám, chữa bệnh được nâng cao và từng bước giải quyết tình trạng quá tải bệnh viện lớn. Năm 2020, Việt Nam có 9 bác sỹ/ 1 vạn dân, tình hình ngộ độc thực phẩm có xu hướng giảm, tỷ lệ bảo hiểm y tế đạt trên 90%, đồng thời, đạt được một số thành tựu quan trọng, đặc biệt là trong phòng chống dịch và các mục tiêu phát triển Thiên niên kỷ [2, tr.65]. Tại các cuộc đại hội Đảng bộ các cấp, nhiều địa phương đã nhận định công tác y tế và chăm sóc sức khỏe nhân dân chất lượng được nâng lên.

Năm 2021, các địa phương đã vận dụng chuyển đổi số để kiểm soát dịch, triển khai phần mềm khâu trang điện tử, khai báo y tế, truy vết, khoanh vùng ổ dịch, xét nghiệm dịch tễ, hệ thống đài tự động thăm hỏi sức khỏe bệnh nhân, mạng lưới thầy thuốc đồng hành trực tuyến. Chống dịch đòi hỏi sự quyết tâm, sát sao của người đứng đầu và cả hệ thống chính trị, thực hiện nghiêm chỉnh 5K, quan triệt nguyên tắc “4 tại chỗ”, thực hiện nghiêm quan điểm chỉ đạo “3 không” của Thủ tướng Chính phủ - “không nói không, không nói khó, không

nói có nhưng không làm”. Đến thời điểm hiện nay, công tác phòng chống dịch linh hoạt với nhiều kịch bản mới đạt được nhiều thành quả rõ rệt, việc tiêm chủng mở rộng cho đối tượng từ 5 tuổi trở lên đạt tỷ lệ cao.

Để nhân dân được thụ hưởng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tốt hơn theo đúng nghĩa, cần minh bạch hóa, lành mạnh hóa các gói dịch vụ, gói thầu. Sự vào cuộc mạnh hơn của quản lý thị trường được để tránh hiện tượng thuốc lậu, thuốc giả, tăng giá thuốc, vật tư thiết bị y tế trái quy định của pháp luật. Nhiều địa phương đã chủ trương tăng cường nguồn lực cơ sở vật chất cho các cơ sở khám chữa bệnh, mở rộng và nâng cấp các bệnh viện đa khoa và chuyên khoa tuyến tỉnh, hợp tác về nhân lực, chuyển giao công nghệ và kỹ thuật khám chữa bệnh với các bệnh viện Trung ương, hỗ trợ trạm y tế vùng sâu vùng xa, vùng đồng bào dân tộc ít người.

Bên cạnh đó, một số địa phương tích cực điều chỉnh chính sách phát triển nguồn nhân lực y tế. Tại Thanh Hóa, với mục tiêu trở thành một trong những trung tâm y tế chuyên sâu, quyết tâm đưa dịch vụ y tế trở thành 1 trong 5 trụ cột tăng trưởng, tỉnh Thanh Hóa tiếp tục ban hành chính sách thu hút nguồn nhân lực y tế chất lượng cao làm việc tại tỉnh, phấn đấu đến năm 2025 đạt 13 bác sỹ/1 vạn dân [2, tr.205]; tăng cường nhân lực trình độ cao cho các bệnh viện tuyến tỉnh và các đơn vị y tế cơ sở, nhất là, khu vực miền núi, biên giới. Tỉnh nghiên cứu ban hành chính sách thu hút các bệnh viện Trung ương mở cơ sở tại Thanh Hóa; tăng cường liên kết, tranh thủ sự hỗ trợ của các bệnh viện Trung ương, các thầy thuốc giỏi người Thanh Hoá đang công tác ở tỉnh ngoài để đẩy mạnh chuyển giao, ứng dụng khoa học kỹ thuật và công nghệ tiên tiến vào khám, chữa bệnh. Tổ chức hệ thống trạm y tế xã, phường, thị trấn phù hợp với đặc điểm của các địa phương. Ngày 10/12/2021, Hội đồng nhân dân tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 187/2021/NQ-HĐND về ban hành chính sách thu hút bác sỹ trình độ cao và bác sỹ làm việc tại các đơn vị sự nghiệp y tế tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2022-2025 [3].

Tuy vậy, vẫn còn khó khăn, hạn chế trong lĩnh vực y tế. Việc thụ hưởng của người dân từ thành tựu phát triển của đất nước chưa hài hòa, trong đó, có dịch vụ y tế. Nghị quyết Đại hội XIII nêu: “Chất lượng dịch vụ y tế, chính sách bảo hiểm y tế bất cập, còn thấp và chênh lệch rõ rệt, tương lai dân số già hóa, dịch bệnh, đặc biệt “ảnh hưởng tiêu cực của đại dịch Covid-19 có thể kéo dài trong những năm đầu nhiệm kỳ 2021-2025” [2, tr.92].

Sau hơn một năm thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, những vấn đề từ thực tiễn công tác y tế bộc lộ càng bức thiết. Nhiều vấn đề hạn chế của y tế mà Đại hội XIII đã lường trước dường như có điều kiện bộc lộ trong đại dịch suốt từ đầu năm 2021 đến nay. Diễn hình như hệ quả của dịch bệnh đối với ngành Y tế, những tổn thương không riêng về y tế mà cả về kinh tế, văn hóa, giáo dục. Đồng thời, những bức xúc xã hội liên quan đến hàng loạt cán bộ quản lý ngành Y tế, sự chậm trễ của y tế dự phòng trong tuyên truyền phòng chống dịch và bất cập trong quản lý bảo hiểm y tế ở một số địa phương.

Qua hai năm (2020 và 2021), đời sống nhân dân gặp vô vàn khó khăn vì dịch bệnh Covid-19, tổn thất về người và của, đồng thời, tổn thương văn hóa sâu sắc vì bộ phận cán bộ ngành Y đã trục lợi, chà đạp lên giá trị khoa học và giá trị đạo đức đương thời để thổi giá, duyệt không các nghiên cứu, trà trộn các dược phẩm, chia nguồn lợi từ các gói thầu, v.v. Hiện tượng hàng loạt cán bộ lãnh đạo các bệnh viện, Sở, ban ngành của ngành Y tế bị kỷ luật trong thời gian gần đây là bài học cảnh báo tình trạng yếu kém về năng lực quản lý, phẩm chất đạo đức của lãnh đạo các đơn vị khối ngành chăm sóc sức khỏe.

Y tế phát triển dựa trên việc thực hiện tốt hai lĩnh vực y học dự phòng và y học lâm sàng, hai lĩnh vực này cần có sự hỗ trợ, tác động qua lại lẫn nhau. Nhiều danh y từng nhận định vai trò của phòng bệnh và mối quan hệ chặt chẽ giữa phòng bệnh với chữa bệnh cho nhân dân. Để nâng cao thể lực người Việt Nam, cần có sự hiểu biết

thông tin để nhân dân phòng bệnh. Hồ Chí Minh là tấm gương về phòng bệnh, luôn rèn luyện để khỏe mạnh dẻo dai. Trong những năm qua, lực lượng y học dự phòng đã làm tốt ở các khâu tuyên truyền, phổ biến tại một số địa bàn. Thời gian gần đây, điều kiện của xã hội ngày càng tiến bộ, nhiều trung tâm văn hóa thể thao hỗ trợ tích cực vào công tác phòng bệnh. Tuy vậy, y học dự phòng còn chưa có cơ chế, điều kiện lan tỏa sức mạnh. Thông tin trên mạng xã hội thì phong phú nhưng đa chiều, phức tạp, có lúc nhiều thông tin về việc chăm sóc, điều trị bệnh, việc sử dụng thuốc hay các chế độ sinh hoạt. Việc phổ biến kiến thức về y học dự phòng nhằm hướng người dân lựa chọn được lối sinh hoạt lành mạnh, khả năng đẩy lùi bệnh tật, tư vấn thuốc, cơ sở khám điều trị bệnh cho nhân dân. Phương thức tuyên truyền để đạt kết quả tốt và minh bạch cần khéo léo, đi đúng hướng, nghiệp vụ tuyên truyền tốt, tránh tuyên truyền hướng dẫn để phân phối độc quyền một số mặt hàng thuốc, thực phẩm chức năng... Cho đến nay, Công thông tin Bộ Y tế đã công khai cung cấp giá đấu thầu, giá trúng thầu nhiều trang thiết bị y tế. Tuy nhiên, đại dịch trong thời gian vừa qua kiểm chứng vẫn còn việc thiếu minh bạch trong các gói thầu, sự trục lợi của một bộ phận lãnh đạo Sở, bệnh viện. Cần nhanh chóng tiến đến hoàn thiện cơ chế, chính sách cho y tế tư nhân, việc kiểm soát và thanh tra giá thiết bị y tế chặt chẽ hơn.

Những vấn đề trên đòi hỏi cần phải tiếp tục nghiêm túc quán triệt quan điểm của Đảng về nâng cao chất lượng y tế trong tình hình mới.

2.3. Một số giải pháp nhằm quán triệt quan điểm của Đảng tại Đại hội lần thứ XIII

Trong thời gian tới, cần cụ thể hóa và tập trung đẩy mạnh giải quyết các nhóm vấn đề sau:

- *Nguồn nhân lực y tế*: Con người là chủ thể của lịch sử, vì vậy, để y tế - lĩnh vực vì con người, cho con người phát triển thì cần chú trọng nguồn nhân lực y tế. Lĩnh vực y tế luôn gắn bó chặt chẽ tương thích với vấn đề con người, bao gồm đội ngũ cán bộ

và bệnh nhân. Những chính sách phát triển y tế hiện nay đều cần chú trọng đến nhân tố con người, coi con người là quan trọng. Xác định y tế là nhiệm vụ thường xuyên và có tính biện chứng với việc giải quyết nhiệm vụ kinh tế - xã hội của cả nước, đòi hỏi phải có tầm nhìn, chính sách mới đối với nhân lực y tế. Trong đại dịch cho thấy những khó khăn về nhân lực y tế, đặc biệt là y tế cơ sở. Vì thế mà dẫn đến tình trạng quá tải ở nhiều tuyến cơ sở, bùng phát dịch càng dữ dội. Sự tương tác giữa nhân lực y tế và các lực lượng khác tham gia phòng chống dịch cũng còn bộc lộ khó khăn trong hỗ trợ, hợp tác lẫn nhau. Khó khăn chồng chất trong đại dịch, nhân viên y tế chịu khá nhiều tổn thất về thể chất, tinh thần và các gánh nặng kinh tế. Do vậy, cần bổ sung nhân lực y tế có trình độ chuyên môn tốt, bài bản, có kỹ năng giao tiếp tốt phục vụ nghiệp vụ, nguyện vọng gắn bó lâu dài với nghề nghiệp, đơn vị tại y tế cơ sở. Đồng thời, có phương án đối với nhân lực y tế trong xu thế tự chủ.

Về đào tạo nhân lực y tế, cần có chính sách quản lý chặt chẽ đối với việc quản lý mã ngành chăm sóc sức khỏe. Hiện nay, khi giáo dục ở bậc đại học, cao đẳng càng mang tính xã hội hóa, số lượng các trường vốn không phải trường y đã mở các mã ngành đào tạo chăm sóc sức khỏe ngày càng nhiều, do đó, dẫn đến tình trạng ở một số đơn vị đào tạo khối ngành chăm sóc sức khỏe không đảm bảo điều kiện và chất lượng giảng dạy tốt, cơ chế đào tạo tuyển sinh thiếu chặt chẽ sẽ làm cho lượng cán bộ ngành Y vừa thừa vừa thiếu. Hiện tượng mâu thuẫn vừa thừa vừa thiếu nhân lực y tế vì đào tạo nhiều dẫn đến dư thừa cục bộ, nhân lực sau đào tạo ở một số cơ sở đào tạo thiếu chuẩn về đội ngũ cán bộ giảng dạy ngành Y, thiếu chuẩn thực hành lâm sàng sẽ không đảm bảo mức độ đòi hỏi của công việc, một số khác thì thu nhập không đáp ứng nhu cầu cuộc sống buộc họ sẽ phân hóa sang lĩnh vực công việc khác, gây lãng phí đào tạo. Để y tế phát triển, cần nhìn thấy tính biện chứng giữa y tế với nhiều lĩnh vực khác, như giữa y tế với kinh tế, giữa y tế với giáo dục, đầu tư chuyên môn kết hợp với

cải thiện thu nhập cho nhân viên y tế. Các địa phương có thể vận dụng y tế như là một thế mạnh, một vấn đề trọng tâm để khai thác tiềm lực của địa phương trong phát triển kinh tế - xã hội. Vì vậy, phải có chính sách ưu tiên cho đào tạo nhân lực y tế, đặc biệt nhân lực chất lượng cao. Tạo điều kiện phát triển nhân lực y tế tuyến cơ sở để đảm bảo hài hòa giữa các vùng, khắc phục tình trạng y tế cơ sở còn yếu kém.

- *Công tác cán bộ luôn được xác định là quan trọng:* Người đứng đầu với vai trò nêu gương, minh bạch để đảm đương công việc, dẫn dắt tập thể sẽ ảnh hưởng lớn đối với việc tạo nên một tập thể tốt, minh bạch hóa. Ngành Y tế cần phải có những bước chuyển mình về cơ sở vật chất, cơ chế chính sách đối với đội ngũ cán bộ ngành. Trước nhiều hiện tượng sai phạm nhức nhối của lãnh đạo y tế tại các Sở, bệnh viện lớn đòi hỏi phải xử lý nhanh chóng và nghiêm túc các sai phạm trong buông lỏng quản lý, tham nhũng, lãng phí gây thiệt hại cho Nhà nước và nhân dân, đồng thời, cần có cơ chế quản lý một cách chặt chẽ, minh bạch hơn nữa, tăng cường sự kiểm soát đối với các gói thầu, các gói dịch vụ cung ứng y tế, lựa chọn nhân sự tại các vị trí lãnh đạo cần tốt hơn, bồi dưỡng năng lực quản lý của cán bộ bệnh viện.

Để thực hiện các nhiệm vụ trên, một số địa phương đã có những tín hiệu tích cực như việc minh bạch hóa các gói thầu, rà soát chặt chẽ và hiện đại hóa thủ tục thanh toán bảo hiểm y tế, kiểm soát quyền lực lãnh đạo ngành Y tế, xử lý các sai phạm về nhân sự lãnh đạo ngành Y tại nhiều bệnh viện Trung ương, bệnh viện tuyến tỉnh, cán bộ cấp Sở trên các địa phương. Điều đó đòi hỏi phải tiếp tục có sự kiểm soát chặt chẽ đội ngũ cán bộ lãnh đạo thông qua cơ chế làm việc, lựa chọn con người. Bên cạnh việc xây dựng chế độ đặc thù để nhân lực ngành Y đảm bảo cuộc sống, yên tâm công tác thì cần tăng cường kiểm tra giám sát, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị và nhân dân để vừa chia sẻ với những vất vả của ngành Y, vừa kịp thời hạn chế những hiện tượng tiêu cực. Phát huy năng lực sáng tạo,

dám nghĩ dám làm của cán bộ trên cơ sở Kết luận số 14 KL/TW ngày 22/9/2021 của Bộ Chính trị về Bảo vệ cán bộ dám nghĩ dám làm, dám đột phá vì lợi ích chung, bên cạnh đó, cũng rà soát, xử lý sớm hiện tượng nhân danh sáng tạo để xây dựng những rào trục lợi. Cần xây dựng phương án để làm tốt công tác cán bộ trong quy hoạch, bổ nhiệm chức danh lãnh đạo các đơn vị bệnh viện, Sở ban ngành. Nâng cao năng lực lãnh đạo toàn diện của cán bộ quản lý bệnh viện, nhất là, các bệnh viện lớn. Có cơ chế chính sách hỗ trợ cho cán bộ lãnh đạo bệnh viện tại các bệnh viện cơ sở được công hiến lâu dài và chế tài giám sát chặt chẽ hơn.

- *Về chính sách:* Cần bổ sung các chính sách để tăng cường sự kiểm soát trong việc xã hội hóa các gói vật tư y tế, góp phần minh bạch hóa hệ thống y tế Việt Nam. Đối với ngành công nghiệp dược và thiết bị y tế, đã có một số chính sách ưu đãi cho việc sản xuất thuốc, phát minh thuốc chuyên khoa đặc trị một số bệnh như ung thư, đái tháo đường, tim mạch, tiếp tục quy hoạch vùng trồng, khai thác, chế biến dược liệu của Việt Nam theo quy mô hàng hóa lớn; hình thành các trung tâm nghiên cứu công nghệ có quy mô lớn và khả năng áp dụng thực tiễn các thí nghiệm.

- *Về nguồn lực cơ sở vật chất:* Tiếp tục thực hiện tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng nền y học dân tộc khoa học và đại chúng, các đơn vị cần phải tiếp tục kế thừa các nguồn lực, tận dụng điều kiện hiện tại, đồng thời, kết hợp với các chính sách hợp tác mới để y tế Việt Nam nhận thêm các chương trình tài trợ lớn của WHO, hợp tác mới từ các nền y học tiên bộ. Hướng đến xây dựng nền y học hiện đại cần song song với tích cực chuyển đổi số trong quản lý bảo hiểm y tế, quản lý giám sát hoạt động khám chữa bệnh, quản lý hồ sơ đội ngũ lãnh đạo và nhân viên ngành Y một cách tinh gọn, hiệu quả hơn nữa. Việc đầu tư cơ sở vật chất trang thiết bị y tế, các máy móc phục vụ giám sát hoạt động còn là điều kiện bảo vệ nhân viên ngành Y làm việc trong môi trường chuyên nghiệp, an toàn.

- *Về công tác đào tạo nguồn nhân*

lực y tế: Một số mã ngành khó khăn, chưa có nhiều cơ hội đầu ra cho người học. Việc đào tạo chuyên ngành Dinh dưỡng là rất cần thiết. Song, do phương thức sinh hoạt của đa số nhân dân còn dựa vào thói quen hơn là trình độ nhận thức, chưa chú ý đến lối sinh hoạt khoa học, chế độ ăn đảm bảo dinh dưỡng. Hệ quả của lối sinh hoạt mất cân đối là nhiều căn bệnh mới do cơ thể thừa chất hoặc mất cân bằng dinh dưỡng. Số lượng các mặt bệnh vì mất cân đối dinh dưỡng hoặc rối loạn về chuyển hóa ngày càng nhiều. Do đó, ngành Dinh dưỡng ra đời với mục đích hướng dẫn, tư vấn, hỗ trợ thiết lập các chế độ dinh dưỡng cân bằng cho nhân dân. Tuy vậy, ngành Dinh dưỡng hiện nay chưa thật sự được coi trọng, một phần vì thiếu hấp dẫn đầu ra việc làm, việc đào tạo các ngành mới cần có sự gắn bó chặt chẽ với công tác hướng nghiệp cho người học.

- *Về xác định mối quan hệ giữa y học dự phòng và y học lâm sàng trong thực hiện nhiệm vụ nâng cao chất lượng y tế*: Để đáp ứng thực tiễn, cần ứng dụng rộng hơn chuyển đổi số để vận dụng các chương trình phát triển giáo dục truyền thông nâng cao năng lực phòng bệnh qua website của các bệnh viện, phòng khám, báo, kênh truyền hình địa phương, hình thức khám tư vấn trực tuyến liên kết giữa bệnh viện Đại học Y Hà Nội với một số bệnh viện tại địa phương trong tỉnh. Đặc biệt, tận dụng ý nghĩa của chương trình Telehealth. Từ đó, mỗi cán bộ, mỗi người dân sẽ là một tuyên truyền viên tích cực về vệ sinh thân thể, nơi ở, rèn luyện thể chất, chế độ dinh dưỡng hợp lý, chú ý chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em, công tác dân số và phát triển.

Việc đẩy mạnh công tác phòng, chống

tham nhũng tại các đơn vị, địa phương đã đóng góp tích cực, làm cho nhân dân được củng cố lòng tin vào một sự phát triển lành mạnh, nhân văn của y tế Việt Nam.

Như vậy, nhìn lại sau hơn một năm thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam, nhiều những chính sách mới đã được hiện thực hóa vào cuộc sống. Đại dịch Covid-19 để lại rất nhiều khó khăn, phức tạp, những tổn thất về nhiều phương diện, song với quyết tâm, sự tin tưởng và đồng thuận của nhân dân với Đảng, Nhà nước, nhiều địa phương đã nhìn nhận và khắc phục dần những khiếm khuyết, hạn chế của ngành Y tế. Sự đồng thuận của các cấp, các ngành sẽ hỗ trợ, thúc đẩy y tế Việt Nam phát triển.

3. Kết luận

Nhiệm kỳ 2021-2025, Đảng Cộng sản Việt Nam xác định lấy nguồn nhân lực chất lượng cao là động lực và là bước đột phá, tận dụng thành tựu khoa học, đặc biệt chuyển đổi số làm yếu tố then chốt, lấy chỉ số hạnh phúc của nhân dân làm mục tiêu và thước đo thành tựu. Y tế vững mạnh phù hợp với quan điểm đảm bảo an ninh con người, bảo vệ Tổ quốc từ xa, đồng thời, là một trong những thước đo hạnh phúc của quốc gia, do vậy, tạo điều kiện phát triển y tế là góp phần vào sự phát triển bền vững đất nước. Y tế vững mạnh là một trong những khâu quan trọng tạo nên sự hùng cường của dân tộc. Để xây dựng nên một nền y học Việt Nam mang tính dân tộc, khoa học và đại chúng như di nguyện của Hồ Chủ tịch là quá trình lâu dài, buộc phải có sự đấu tranh với nhiều hiện tượng sai phạm, nhân danh y đức.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), “*Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*”, tập 2, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia sự thật.
- [2]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), “*Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*”, tập 1, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia sự thật.
- [3]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2020), “*Văn kiện Đại hội đại biểu tỉnh Thanh Hóa lần thứ XIX*”, Nhà xuất bản Thanh Hóa.